

Tehy ry
PL 10
00060 TEHY

LAUSUNTO

24.5.2010

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
00102 Eduskunta

Asia: lausunto asiassa TYO 3/2010 vp., työrauhajärjestelmää koskevat asiat

Tehy ry toteaa, että Suomen työrauhajärjestelmää on käsitelty laajasti perustuslain ja Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden näkökulmasta mm. Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n sekä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n 12.4.2010 päivätyissä kirjallisissa lausunnoissa. Tehy ry yhtyy pääosin em. lausunnoissa esitettyihin näkökohtiin. Tässä lausunnossa käsitelläänkin työrauhajärjestelmää ja sen uudistamistarpeita lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön näkökulmasta.

Yleisesti ottaen voimassaolevan työrauhajärjestelmän voi todeta olevan ajankautainen ja toimiva sekä pääosin Suomea sitovat kansainvälis-oikeudelliset sitoumukset täyttävä. Parhaillaan työskentelevässä työmarkkinakeskusjärjestöjen sopimus- ja työrauhajärjestelmätyöryhmässä kartoitetaan järjestelmän mahdollisia kehittämistarpeita, ja työelämä-sääntelytyöryhmän tilauksesta on tekeillä myös selvitys eurooppalaisista työrauhajärjestelmistä.

Mikäli työrauha- ja sopimusjärjestelmän uudistaminen katsotaan tarpeelliseksi, tämä on syytä tehdä lähtökohtaisesti työmarkkinaosapuolten välisin toimenpitein. Kuntasektorilla on neuvoteltu mm. suojelutyöstä osana kunnallisen pääsopimuksen uudistamista koskevia neuvotteluja. Pääsopimuksessa on määräykset mm. kunnallisista pääsopijajärjestöistä sekä sopimusaloista, neuvottelumenettelyistä ja paikallisesta sopimisesta.

Kunnallinen sopimusjärjestelmä ei Tehy ry:n näkemyksen mukaan nykyisessä muodossaan vastaa sen enempää koulutetun hoitohenkilöstön, kuin Suomen sosiaali- ja terveydenhuollonkaan lähitulevaisuuden haasteita ja tarpeita. Sopimusjärjestelmän tulisi mahdollistaa erilaisten palkkausjärjestelmiin, tuloksellisuuden parantamiseen ja työaikoihin liittyvien alakohtaisten tarpeiden ratkaisemisen.

Työehtosopimusjärjestelmän osalta olisi syytä tarkastella vuoden 2001 työso-
pimuslaissa voimaan tullutta yleis- ja normaalisitovien työehtosopimusten etu-
sijajärjestystä. Tehy ry:n jäsenet ovat yksityissektorilla pääasiassa yleissitovi-
en työehtosopimusten piirissä (terveyspalvelualan, sosiaalipalvelualan ja yksi-
tyisen sairaankuljetuksen osalta), mutta nykyinen työehtosopimusjärjestelmä
mahdollistaa "sopimusshoppailun" eli työnantajan kannalta halvimman työeh-
tosopimuksen valinnan. Tämä on ollut jo nähtävissä erityisesti kuntapalvelui-
den yhtiöittämisilanteissa, joissa työnantaja ei välttämättä ole valinnut nouda-
tettavaksi alan yleissitovaa työehtosopimusta.

TEHY RY

Jaana Laitinen-Pesola
puheenjohtaja

Jukka Maarianvaara
johtaja, edunvalvontayksikkö